No. 2774 Zaterdag 29 Augustus 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Koningin Wilhelmina.

1880 31 Augustus 1936

Nederland noemen wij ons moederland en wij weten dat in onze Vorstin daar een moeder troont, wie we vandaag nog vele jaren toewensen.

Het Poppenmoedertje van de Prinsesjaren der Koningin, dat Miss Winter in al haar fasen beschreef, had al vroeg de handen vol aan het beredderen van een talrijke kinderkolonie. Regentes Emma heeft met paedagogische tact die meisjeshartstocht aangemoedigd. Het was 'n spel vol voorafbeelding, een vroege innerlijke behoefte, een brok levensvorming ook.

Het leerde stelselmatigheid aan de moederlijkheid. De „efficiency van het Moederschap" die voor een Landsmoeder onmisbaar is!

Mr. Treub heeft van de Koningin geschreven:

„Wat Haar bovenal helpt, is het moederlijk gevoel, dat in elke vrouw leeft, niet alleen tegenover haar eigen kinderen, en dat bij de Koningin zeer sterk is ontwikkeld.

„Op een alleraardigste manier kwam dat naar voren, toen in de winter van 1913—1914 de jonge toenmalige Groothertogin van Luxemburg bij Haar op bezoek was. Zelfs bij de officiële gelegenheden, waarbij zij, die niet tot de hofkringen behoren, Haar toen alleen konden gadeslaan, viel het in het oog, hoeveel schik Hare Majesteit er in had, over zulk een jeugdige „Nicht" wat te kunnen moederen.

„Welnu, dat moederlijk gevoel, dat zich bij die gelegenheid in individuële richting uitte, omspant bij de Koningin het gehele volk... Zij voelt zich niet slechts als het hoofd maar als de moeder van het Nederlandse volk..."

Maar waarom gegrepen naar de getuigenissen van anderen? Vele daden der Koningin spreken met een moederlijke stem.

Dezelfde stem, die een warme, diepe klank geeft aan Haar persoonlijke woorden tot het volk.

Dan is het niet enkel de Moeder van één kind, die spreekt, zoals in Haar rede te Amsterdam op 31 Mei 1910:

„Bovenal stemt het ons ouderhart tot grote dankbaarheid getuige te hebben mogen zijn van de liefde, waarmede zij, die wij zo gaarne ons „zonneschijntje" noemen, allerwegen is ontvangen en begroet."

Maar niet minder de Moeder van duizenden, die echt moederlijk een meewarig en moedgevend woord richtte tot ons, tot de landskinderen in Oost- en West-Indië bij de opening van de Radiozenders in 1927:

„Moeders en Vaders, die hun kinderen zagen afreizen of die hen voor hun vorming achterlieten, gij allen, die wellicht in zorgen zijt om betrekkingen of vrienden, die ver zijn, of wellicht gebukt gaat door de herinnering aan een dierbaar gelaat, dat gij niet zult wederzien: voelt het, dat ik met u meeleef in de weemoed, die deze scheiding dagelijks voor zovelen onzer brengt. Moge God u steunen...

„En hoevelen — zegt de Koningin verderop in haar toespraak — wier namen niet algemeen bekend zijn, hebben niet vaak op eenzame posten land en volk met zelfverloochening gediend. Wie zal de omvang schatten van de toewijding der vrouwen, die daarbij de mannen kracht gaven om te volharden in hun moeilijke taak..."

Een meer dan koninklijk woord was dat voor ons, een moederlijk woord van openbaring met de klank van het zo menselijk-bewogen „Wilhelmus van Nassouwe":

Oorlof! mijn arme schapen
Die oprecht zijt van aard,
Uw herder zal niet slapen,
Al zijt gij nu vervaard.

Deze koninklijke boodschap, ingegeven door deernis voor de wond van het heimwee, door een moederlijk gevoel dat het leed der scheiding wil verzachten — die scheiding, welke, naar een schone sententie in dezelfde toespraak, „algemeen menselijke banden (schept), die van alle rassen zijn en van alle tijden..." — die boodschap is gedragen door een menselijkheid, welke het trouwhartige „Wilhelmus" zéér verwant is.

Bon sang ne peut mentir.

„Cosas de España."

DOOR
PROF. DR. J. A. A. MEKEL.
V. (Slot).

NAAR DE GROTE UITBARSTING.

Calvo Sotelo heeft nooit met zijn beginselen getransigeerd. Hij viel met ere.

Zoals reeds werd opgemerkt, vormde na de verkiezingen van 1933 de Ceda de sterkste partij in de Cortes en men had dus mogen verwachten, dat haar leider met de kabinetsformatie zou worden belast. Dit geschiedde echter niet en Gil Robles liet zich zijn achteruitzetting welgevallen, hetgeen weer werd geïnterpreteerd, althans door zijn vrienden, als een nieuw staaltje zijner onvolprezen taktiek. De leider der Ceda, de sterkste partij, waarvan echter geen enkele vertegenwoordiger in het ministerie werd opgenomen gedroeg zich als een braaf lid van het parlement, dat niets tot stand bracht en dat geen andere taak scheen te kennen dan het voeren van partij-politiek van de slechte soort.

Toen echter het ministerie, gepresideerd door de onbekwame en onbeduidende Samper, in de herfst van 1934 viel, kon de nieuwe premier Lerroux de sterkste groep der kamer nog onmogelijk voorbijgaan en evenmin kon de Ceda zich aan hare verantwoordelijkheid onttrekken, hoe welkom dit Gil Robles misschien ook zou zijn geweest en een regering werd gevormd uit een meerderheidsblok, bestaande uit radicalen, cedisten en agrariërs.

In een zich democratisch noemende republiek kon niemand hiertegen enig bezwaar doen gelden, en toch had deze kabinetswisseling tot gevolg de bloedige revolutie in Asturië, die nog vers in ieders geheugen ligt. Want de uiterst linkse partijen, ofschoon zij in de minderheid en niet tot het vormen eener regering in staat waren, trachtten te verhinderen, dat de cedisten zitting zouden nemen in het nieuwe kabinet en zij meenden hun doel te kunnen bereiken door een revolutie te ontketenen, die vele levens zou kosten en waaraan een van Spanje's belangrijkste monumenten, de Universiteit van Oviedo, ten offer zou vallen.

De opstand werd door de trouw gebleven troepen onderdrukt en de coalitieregering van de radicalen, de Ceda en de agrarische partij kwam niettegenstaande de tegenstand der uiterst linkse groepen tot stand.

En nu begon de periode, waarin Gil Robles zou bewijzen, hoe hij door taktvol beleid de richting der regeringspolitiek zou wijzigen en zichzelf tot de leider van een vernieuwd, Christelijk-democratisch Spanje zou opwerken. Indien hij ernstig aan het slagen van zijn plannen heeft geloofd, waaraan men bijna wel moet twijfelen, kan men slechts glimlachen om de naïviteit van deze nieuwbakken politieke leider. Een coalitie aangaan met Lerroux, de volleerde politicus, de radicaal, die gedurende zijn gehele leven had geageerd voor het tot stand komen ener republiek naar Frans model en dan menen, dat het mogelijk zou zijn met die oude, loze vos als bondgenoot een Christelijk-democratische staat te stichten en wel een staat, waarin niet hij, maar Gil Robles de eerste viool zou spelen!

Het is duidelijk, dat de taktiek van de leider der Ceda slechts tot gevolg kon hebben, en ook heeft gehad een politiek van toegeven aan de radicalen. Gedurende de periode waarin Lerroux samen regeerde met Gil Robles, hebben de rechtse partijen vrijwel geen enkele harer wensen bevredigd gezien; de grondwetsherziening, de wijziging der kieswet, de agrarische hervorming, de sanering van Spanje's financiën, geen enkele dezer punten van het programma der rechterzijde, welke, vergeten we dit niet, de meerderheid vormde, werd verwezenlijkt. Hoe zou dit, gezien de transigerende houding van Gil Robles, ook mogelijk zijn geweest? Het verachtelijke politieke spelletje werd verder gespeeld en gedurende 1935, het jaar waarin de leider van de Ceda zelf minister van oorlog was, werd Spanje weer verrast — de Spanjaarden zullen trouwens op dit gebied de bekwaamheid om zich nog te verwonderen wel hebben verloren — met vier kabinetswisselingen, waarvan die van September officieel als op een vergissing berustend werd geproclameerd!

Het prestige van Gil Robles, die in September, toen aan alle ingewijden reeds bekend was dat Lerroux bij 't dreigend Straperlo-schandaal onherstelbaar zou worden gecompromitteerd, deze versleten politicus bij een feestmaal omhelsde en door de, misschien ten gevolge der genoten champagne ontroerde oude radicaal „de gast van mijn hart" werd genoemd, daalde terecht steeds sneller en sneller en bij de laatste kabinetswisseling in December besloot Alcalá Zamora de cedisten uit de regering te elimineren. De zich katholiek noemende president der republiek wilde een nieuwe, aan hem knochte, burgerlijke centrum-partij onder leiding van de vrijmetselaar Portela Valladares vormen en Gil Robles ontving zijn verdiende loon: hij werd de politieke woestijn ingezonden. Wèl kostte Zamora's bemoeienis met de actieve politiek hem zijn positie.

Gil Robles' taktiek heeft gefaald. Of bestond deze fameuze taktiek misschien slechts in de verbeelding van zijn aanhangers? Heeft Gil Robles werkelijk doelbewust aangestuurd op een in zijn ogen, door zich toegeeflijk te tonen en te transigeren, bereikbaar doel, n.l. een geleidelijke en vreedzame evolutie naar een gematigd-rechtse, christelijk-democratische republiek? Men heeft het volste recht hieraan te twijfelen en men ontkomt niet aan de indruk, dat Gil Robles van zijn overwinning van 1933 zelf meer is geschrokken dan zijn tegenstanders en dat hij voelde de moed en de bekwaamheid te missen tot het voeren ener krachtige politiek.

Uitstekend organisator, goed spreker en volleerd debater, behoort hij overigens wat mentaliteit betreft tot het soort der „leiders" die van geen ander systeem heil verwachten dan van het oude, beproefde, van geven en nemen, coalities aangaan en compromissen sluiten, aan tegenstanders, wanneer hun beurt eens weer is gekomen, minzaam glimlachend de macht overdragend, wel wetend dat de met bijna mathematische regelmaat terugkerende periodieke kabinetswisselingen hen te gelegener tijd weer in het zadel zullen zetten.

Gil Robles is in elk geval niet gesneden uit het hout van een Calvo Sotelo, die, overtuigd katholiek en ordelievend als de leider der Ceda, daarenboven de moed had zijn tegenstanders de waarheid in het gezicht te slingeren. Calvo Sotelo viel door kogels van communistische politie-agenten en hij viel met ere. Hij heeft nooit met zijn beginselen getransigeerd en hij speelde nooit het verbleekte spel ener onvruchtbare taktiek.

Die beroemde, neen, die beruchte taktiek van Gil Robles! Bestond deze legendarische taktiek ten slotte misschien uit niets anders dan uit de wens om terug te keren tot de dictatuur? Deze conclusie is bijna onontkoombaar.

En is het gelijk misschien toch aan de zijde van Gil Robles, en is in Spanje op de duur — de dictatuur mislukte immers spoedig — een andere wijze van regeren onbestaanbaar? Of zullen de jongste gebeurtenissen en vooral de moord Calvo Sotelo onberekenbare gevolgen hebben en zal misschien ook Gil Robles eindelijk de moed en de kracht vinden om van houding te veranderen en van prat over te gaan tot daden?

Hypotheses non fingo en aan voorspellingen waag ik mij niet. Ik heb slechts de grote lijnen van de ontwikkeling der Spaanse politiek willen schetsen om het ontstaan van de tegenwoordige toestand duidelijk te maken. Wat de toekomst brengen zal, weet ik niet, maar één zaak is m.i. zeker: het Spaanse volk bezit nog genoeg viriliteit, om, zij het na een periode van nóg meer bloed en tranen, zich zijn glorierijk verleden te herinneren en zich op eigen, misschien voor ons onbegrijpelijke wijze — „cosas de España" — uit de tegenwoordige chaos te redden.

Mussert, de Katholieken en nog wat.

Een medewerker van De Groene Amsterdammer had naar aanleiding van de voorbereiding van het referendum van dit blad een onderhoud met de leider van de Ned. N.S.B. Ir. Mussert, waarin de toekomstige Ned. dictator op zeer grove en boertige wijze zich had uitgelaten over tal van vooraanstaande personen en vooral zijn haat tegen de Kath. Kerk en haar priesters ten beste had gegeven. Zoals meer gebeurt als iemand in een onderhoud met een journalist, wanneer hij het geschrevene voor zich

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

(Nadruk verboden).

40)

Ik zag Don Balthasar glimlachen met onuitsprekelijke voldoening; hij dankte O'Brien voor zijn ijver en scheen vertrouwelijker op zijn arm te leunen. — In zijn stem beefde een gretige nieuwsgierigheid. „En nu, mijn beste Don Patricio, het aantal kaarsen..."

O'Brien keek geen enkele keer mijn kant uit. Langzaam, met gebogen hoofd, ging ik de trap op naar mijn kamer.

Cesar, op zijn rondgang door de galerijen, bewoog sierlijk zijn spillebenen tussen twee jonge negers, die aan hun lange hellebaarden, wiegende lantarens droegen. Cesar droeg 'n bos sleutels in z'n ene hand, zijn ambtsstaf in de andere. De twee gezellen gingen op zij en zetten bij mijn nadering zwaar hun hellebaarden op de grond.

Hij stapte naar voren en hield mij aan. „Een woordje, señor", zeide hij bescheiden, op onderdrukte toon... „Een ogenblikje geleden ben ik in de vertrekken van onze señorita binnengeroepen. Zij heeft mij dit, tegelijk met hare vele groeten, voor Uwe Edelheid meegegeven. Het is een zegel... De señor zal 't wel begrijpen, zeide ze."

Ik nam het aan; het was een dun zegel met haar monogram. „Ja", zeide ik.

„En Señorita Doña Seraphina heeft mij belast te herhalen" — hij maakte heimelijk kruis als om een boze invloed te bezweren — „de woorden: Twee levens — één dood... De señor zal 't begrijpen."

„Ja", zeide ik, mijn hoofd afwendend en met een bedrukt hart.

Hij raakte mijn elleboog aan. „En Cesar is te vertrouwen, señor; ik heb haar gewiegd op mijn armen, op mijn knie. Laat mij uwe Edelheid zo dringend mogelijk aanbevelend niet te dicht aan de vensters tekomen, vooral niet als er licht brandt op zijn kamer. Slechte lui loeren om het huis en zelf heb ik aan het einde van de straat een musket zien flikkeren. De Señorita verzoekt u Cesar te vertrouwen".

„Zijn er veel mannen?" vroeg ik.

„Zichtbaar wel niet; gezien heb ik er maar één. Maar aan tekenen, voor iemand van mijn ondervinding onmiskenbaar, vermoed ik, dat er zeer velen in de omtrek zijn. Toen ik hierop neerslachtig naar de grond keek, voegde hij er als tussen haakjes aan toe: „Het zijn allemaal maar ongelukkige schutters, omdat zij nu juist die echt mannelijke vastheid die voor goed mikken nodig is, missen. Maar toch, Señor, er is mij gezegd u te smeken voorzichtig te zijn... 't Is vreemd, uit het groot lawaai dat van de Aldea Bajo komt, zou je haast zeggen, dat ze pas een Engels schip bezocht hadden."

Een schip! Een schip! Onverschillig wat voor soort! Ach, maar hoe uit Casa Riego te komen? Zelfmoord was het zelfs maar uit het raam te kijken. Was er een schip in zicht gekomen?... Cesar beweerde stellig van neen — niet sinds ik was aangekomen. Trouwens, de zee zelf was onbereikbaar, leek het.

Ik drukte het zegel aan mijn lippen. „Zeg de Señorita, hoe ik haar gave heb ontvangen", zeide ik; en de oude neger neigde het hoofd nog dieper.

„Zeg haar, zoals de letters van haar naam hierin gegrift staan, zo staan alle woorden die zij gesproken heeft, gegrift in mijn hart."

Bedrijvig met de lantarens slingerend gingen ze heen, terwijl Cesar's staf telkens dof op de stenen klopte.

Op mijn kamer sloot ik mijn deur en begroef mijn gezicht in de kussens van het staatsiebed. Of ik lang zo gelegen heb, weet ik niet, maar eensklaps zag ik in de brede deuropening tussen een groep bedienden een gestalte in korte, zwarte jas, de hoed op het hoofd en een arm naar mij uitgestrekt.

Het was Don Balthasar... Hij hield zich rechter dan ik hem ooit te voren had gezien. 'n Verstikt geluid van wenen, een groot, verward gerucht van klachten, snelle lopende voeten en slaande deuren, drong achter hem vandaan; zijn oude, droge stem, veel vaster en duidelijker dan anders sprak mij toe.

„U wordt verzocht aan het ziekbed van Don Carlos Riego te komen om, in het stervensuur, als verwant en vriend, zijn ziel, strijdend op de drempel der eeuwigheid, te helpen met uw gebeden."

Een sterke luchtstroom deed het licht achter die zware, hoffelijke gestalte flakkeren.

Don Balthasar keerde zich om: de groep bedienden was met gedruis van voeten en gezwaai van lichten in een oogwenk door de lange galerij verdwenen. Ik snelde hen na. Een bevende gloed straalde onder het gewelf vandaan en door de open poort zag ik de hoge bisschoppelijke koets buiten in het maanlicht staan wachten. Een loper lag in het midden van de brede witte trap. Het trappenhuis was schitterend verlicht en geheel verlaten. Het personeel drong samen op de bovengalerijen; de snikkende geluiden van hun stemmen vielen neer op de benedenplaats. De purperkleurige loper gelegd voor de bisschop, lag uit van 't trapgewelf tot aan de ingang.

De deur van Carlo's kamer stond wijd open. Ik zag de vele kaarsen op een met wit linnen bedekte tafel, de kant van het grote bed, en het bewegen van gestalten in witte priestergewaden. Ik hoorde 't gerinkel van kleine schelletjes en 't zuchtend gekreun van de knielende gedaanten in de galerij, waardoor ik mij langzaam een weg baande.

Eensklaps dook Castro naast me op. „Señor", begon hij met droefgeestige koelheid, „hij is dood. Ik heb slagvelden gezien —." Zijn stem brak.

Door de brede deur van de sterfkamer zag ik Don Balthasar en Seraphina staande aan de voet van het bed; de gebogen hoofden van twee priesters, — de bisschop, een schraal oud man in zijn ornaat en pater Antonio, met zijn kin in zijn hand, als verlaten, na die ziel geleid te hebben tot de poorten der Eeuwigheid zelve. Allen om mij heen, mannen en vrouwen, maakten telkens het kruisteken. Castro, — die een ogenblik de ogen met zijn handen bedekt had —, raakte mijn elleboog aan.

„En u leeft", zei hij met sombere nadruk; daarna waarschuwend: „U bent nu in groot gevaar."

Ik keek in 't rond, als verwachtte ik een mes opgeheven te zien. Ik zag enkel een menigte mensen, — de negers en vrouwen van het personeel — van hun knielen opstaan. De binnenplaats beneden lag leeg.

„Het huis is onverdedigd", vervolgde Castro.

Beneden bij de poort hoorden we een oproerig gedruis van stemmen.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

heeft, tot zijn schrik bemerkt, dat hij zijn mond lelijk voorbij gepraat heeft, trachtte ook Ir. Mussert zich te dekken met de juistheid van het interview te ontkennen.

Reeds in het Utrechtsche Dagblad deelde hij mede, dat het van a tot z gelogen was en in Vova beweert hij nog eens hetzelfde.

De heer Antoon M. Brouwer, candidaat in de theologie, die het interview heeft opgenomen en bekend staat als een zeer betrouwbaar en ernstig persoon, houdt daarentegen in de Groene vol, dat hij precies volgens onmiddellijk gemaakte aantekeningen het onderhoud heeft weergegeven.

De hoofdredacteur dr. A. C. Josephus Jitta betoogt in aansluiting daarop, dat het gesprek Mussert—Brouwer volstrekt geen vertrouwelijk karakter droeg; integendeel: „de heer Brouwer had om dat onderhoud verzocht ten einde de heer Mussert namens de referendum-commissie een artikel te vragen. De heer Mussert heeft dat geweigerd, wat zijn recht is. Hij heeft die weigering gemotiveerd en aan die motivering een aantal mededelingen van andere aard toegevoegd.

De heer Mussert ontkent dat karakter van die mededelingen. „Als de heer Brouwer beweert, dat hij gedurende het gesprek heeft zitten schrijven, dan verklaar ik die bewering voor gelogen", heeft de heer Mussert gezegd.

Verschillende leden van de redactie en het bureau van de De Groene hebben echter die aantekeningen gezien, onmiddellijk nadat de heer Brouwer in Amsterdam was teruggekeerd. Zij zijn bereid dat onder eede te bevestigen. Vrijwel alle mededelingen van de heer Mussert uit het verslag kwamen daarin letterlijk voor. Uit die aantekeningen heeft de heer Brouwer kort daarop zijn verslag opgemaakt.

Trouwens de Maasbode weet te melden dat de mededeling van Ir. Mussert in het interview, waarin hij een der bisschoppen betrekt, in zoverre juist is, dat Ir. Mussert indertijd zich met een dergelijk voorstel tot wijlen Mgr. Jansen heeft gewend.

Dat moet dus Ir. Mussert wel degelijk deze heer Brouwer hebben meegedeeld, want dat was niet bekend.

Trouwens, het is vrijwel uitgesloten, dat iemand, al die concrete beweringen uit dit interview zonder meer uit zijn duim zou zuigen.

De sterke anti-kath. tendenz in het interview fase in de actie der N.S.B., die zoals ook weer uit het jongste nummer van Vova blijkt, zich thans met alle middelen keert tegen de katholieken. Ir Mussert heeft zich en zijn beweging lelijk in de kaart laten kijken.

Hij tracht thans zijn onvoorzichtigheid te dekken door de bekende Duitse methode: „Er ist nicht wahr".

We laten hier het interview volgen:

Op een vraag van de journalist, of hij in de Groene naast mannen als Prof. Kors, Jhr. de Geer, Mr. van Asbeek, Ir. Albarda enz. zijn mening wilde zeggen over de staatsvorm, welke Nederland past, antwoordde Ir. Mussert:

„Met deze heren wil ik niet op één stoel zitten!"

„Welke heren bedoelt u daarmee?" was onze wedervraag. Een vinger gleed op het memorandum langs de namen der schrijvers: Prof. van Asbeck was hem onbekend, maar toen deze keuze was toegelicht, was het oordeel: „Dien zullen wij wel uitmesten!" En op onze enigszins verbaasde blik: „Dat kunt u hem uit mijn naam ook gerust mededelen." Ook de heer Gybland Oosterhoff, ondervoorzitter van Nationaal Herstel, was den N.S.B.-leider „onbekend".

Toen volgden de schrijvers over de Volkenbondsvraag: „Professor Heering maakt mij sprakeloos. Van Embden is een landverrader." Over mevrouw Kluyver volgde het niet zeer parlementaire commentaar: „Dat wijf dat wel eens schrijft, maar nooit goed." Mr. Pollema „is tachtig jaar, en iemand die tachtig is, heeft geen vitaliteit tot schrijven." Helaas beschikken wij niet over het materiaal om te bewijzen dat mr. Pollema in feite 46 jaad oud is, en zonder dit materiaal bleek het niet mogelijk den Algemenen Leider hiervan te overtuigen. Met „Westerman is gek als hij meedoet" was het oordeel over deze vragengroep geveld.

In de groep over de staatsvorm prijkte de naam Mussert tegenover die van Albarda en De Geer; het commentaar was kort maar krachtig: „Albarda en de Geer zijn altijd vriendjes geweest" en „Mussert trapt er niet in!"

Uit de schrijvers over de maatschappij-orde kan „juffrouw Van Dorp net zoveel onzin schrijven als zij wil"; mr. Van Walsum is onbekend evenals Prof. Kors, maar de kerk, die hij vertegenwoordigt, „is een macht!" Als Van der Waerden over „Vrije volksgemeenschap op socialistische grondslag" zou schrijven „liegt hij, want dat willen wij." Alleen de communisten worden als principiële mensen herkend. En deze opsomming werd besloten met de conclusie dat het geheel „links" georiënteerd was.

Hierna stelde de journalist Ir. Mussert enkele vragen over de politieke toekomst.

Ziehier het oordeel.

Binnen afzienbare tijd zou er een Rooms-Rode coalitie optreden, waarbij de Kerkverdeling tussen de partners zo zou zijn, dat de socialisten het economische gedeelte van het programma en de Katholieken het geestelijke zouden verzorgen. „Dan dreigen alle Protestanten Katholiek te worden, want zij zijn zo verdeeld en hebben onder een dergelijke coalitie natuurlijk niets in te brengen."

Naar aanleiding van dit antwoord ontwikkelt zich dan een gesprek over de verhouding van de N.S.B. tot de R.K. wereld, dat eindigt in de vragen,, Hoe komt het, dat de N.S.B. de R. Katholieken zo weinig trekt? En hoe is de laatste brochure met zijn Raad van Kerken te rijmen met 't katholieke standpunt?"

Mussert beroept zich in zijn antwoord op zijn „raad van adviseurs in kerkelijke aangelegenheden". Als deze ten aanzien van de Katholieken fouten heeft gemaakt, kan hij er ook niets aan doen, want „ik heb wel een bisschop gevraagd, maar die had geen belangstelling voor mijn zaak." Overigens acht de Algemene Leider de R.K. geestelijken in het algemeen „volksverdommers" en „landverraders". „Kijk maar eens naar Spanje!" En „de besten zitten nog in het klooster". Maar „het hele zaakje zal wel opgeruimd worden."

„Maar", werpen wij op, de steeds meer naar voren komende Germaanse theorieën kunnen zowel voor de R. Katholieken als voor de Protestanten toch nooit aannemelijk zijn? Waarom wordt daar dan de laatste tijd zo over geschreven in uw Beweging, zoals laatstelijk in de brochure van mr. Reydon?"

„Wij zijn toch geen Chinezen?" luidt het antwoord, „derhalve mogen wij gerust over de Germanen schrijven."

„Natuurlijk, maar dan moet dit geschrijf over de Germanen toch wetenschappelijk verantwoord zijn, en niet zuiver mythologie worden."

„Officieël hebben wij ook niets over de Germanen geschreven," haast Mussert zich dan te zeggen. „Het standpunt van de N.S.B. als zodanig staat alleen in de Brochures I tot IV."

„Maar waarom wordt er dan wel officieus zoveel in deze richting geschreven?"

Het antwoord luidt, dat de N.S.B. eigenlijk een „boerenbeweging" is. „En de boeren vinden het prachtig! Vooral de boeren in Drente, Groningen en Overijsel, maar ook op de Veluwe". En wat is er tegen deze Germaanse denkbeelden te verkondigen? „Zo worden de vrijzinnige en wereldse boeren tot de schepper-God teruggebracht. De N.S.B. werkt zo mee aan de godsdienstige ontwapening van ons volk."

Wij merkten hiertegenover op, dat het opwekken van religieuze gevoelens" nog wel iets anders is dan het prediken van het Evangelie, en dat een streven, de mensen naar God terug te voeren via Germaanse theorieën, iets is waarmee men ieder Christelijk mens tegen zich in het harnas jaagt! Geen enkele theoloog zal ooit zo-iets kunnen onderschrijven.

Mussert antwoord hierop echter, dat hij „al die geestelijken wel zal opruimen". En hij heeft daartoe alle recht. Immers, wanneer „in de geschiedenis van een volk een beweging opkomt, die de mensen godsdienstig wil maken, is er altijd een macht, die dat tracht tegen te houden; en die macht, die is de Kerk. Zie b.v. de Reformatie!"

Hiermee is dan het onderhoud geëindigd.

Men ziet, het is alles even beschaafd als diepzinnig en wetenschappelijk.

Het oordeel van Ir. Mussert over de priesters en de kerk is wel leerzaam.

Maar het Ned. volk moest toch intellectueel wel diep wegzinken alvorens het leiderschap toe te vertrouwen aan een man, die over belangrijke levensvragen van ons volk zo'n stumperig begrip heeft.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Nog steeds houdt **SPANJE** de gedachten der wereld gespannen en het zal voorlopig nog wel zo blijven.

Nog steeds wordt er geweldig gevochten en met alle wreedheid aan een burgeroorlog eigen.

Het hevigst schijnt de strijd wel te zijn in het Noorden bij de steden San Sebastian en Irun. De bedoeling van de Nationalisten hiermee is, om de regeringstroepen af te sluiten van de Franse grens, waarover voortdurend nog oorlogsmateriaal en ook vrijwilligers aan de regeringstroepen worden toegezonden.

Eenzelfde oogmerk ligt ook in de strijd om Malaga.

Genoemde plaatsen alsmede de steden Segovia, Cordoba en Oviedo zijn wel de plaatsen waarom het meest gestreden wordt.

Madrid wordt langzaam nauwer ingesloten. Een bericht meldt, dat de rebellen Lozoya hebben genomen en daarmee de hoofdwaterleiding voor de hoofdstad.

Een ander bericht zegt, dat men de laatste hand legt aan de uiterste verdediging van de stad, waaruit volgens een ander bericht, Azana reeds zou zijn gevlucht naar Valencia.

Meer en meer blijkt, dat de regering aldaar niet meer het heft in handen heeft. Er heerst een ware communistische terreur en een der laatste telegrammen meldt, dat 150 aristocratische dames aldaar als slachtoffer zijn gevallen en 300 militairen en officieren.

Een algemeen overzicht over de strijd die nog bij lange na niet beslist schijnt, geeft toch wel een gunstige kans voor de nationalisten, die voordurend nog worden versterkt door grote contingenten Noorse troepen uit Marokko.

Het is maar de vraag hoe lang men het zal volhouden.

En deze vraag heeft in de laatste dagen weer bijzonder actuële betekenis gekregen door de aanname van het wapen-embargo door de verschillende mogendheden alhoewel we hiermee nog niet zijn aan de werkelijke uitvoering dezer overeenkomst. Maar men is thans aan 't beraadslagen om een contrôle-commissie samen te stellen die op de uitvoering van het embargo zal te letten hebben. Hoe lang zullen deze beraadslagingen duren? Zal hier zich weer de historie herhalen van het olie-embargo tegen Italië?

Merkwaardig is echter, dat Frankrijk, die het eerst gekomen is met het voorstel van wapen-embargo, thans is voorbijgegaan en men niet te Parijs, maar te Londen voor de samenstelling dezer commissie aan het vergaderen is. En geen wonder!

De sympathie, welke Léon Blum en zijn volksfrontregering voor de communisten in Spanje getoond heeft, heeft Frankrijks internationale positie een nieuwe slag toegebracht. Zou rood in Spanje winnen, dan ligt Frankrijk, al zijn de toestanden daar gelukkig nog heel anders als op het Iberisch-schiereiland, voor de bolschewistische propaganda breed open; en het zal zeker Blum niet zijn, die dit gevaar voor Frankrijk kan keren. Maar een Frankrijk onder de macht van Moskou moet in Londen en Brussel nog groter aarzelingen verwekken, te Berlijn en te Rome wantrouwen. En zelfs de kleine entente, welke om eigen zelfbehoud op het tot nu toe sterke Frankrijk steunde, zal een andere richting inslaan. Heeft zelfs president Benès niet verklaard, dat Parijs en Berlijn zich voor de zaak van vrede met elkaar moeten verzoenen, en klonk uit diens gehele rede op het Praagse vredescongres niet een ernstige waarschuwing, dat men nader tot elkaar moet komen, omdat frontenvorming oorlog onvermijdelijk maakt?

Winnen de nationale troepen in Spanje, dan is de situatie voor Parijs nauwelijks minder pijnlijk. In West- en Centraal-Eropa is nu eenmaal onzekerheid over Frankrijks bedoelingen gewekt. Zelfs als er geen wapenleveringen meer plaats hebben, weet men toch, dat Blum en vele ministers geen bezwaar hadden wapenen aan de Madrileense regering te zenden en aldus onrechtstreeks de communisten te helpen; in de wetenschap, welk een gevaar een boljewistische overwinning voor geheel West-Europa betekende. En voor een nieuwe regering te Madrid na de overwinning der nationale troepen zal Frankrijk een vijandig land zijn, van waaruit Spanje voortdurend bedreigd wordt. Welke consequenties de Franse generale staf uit deze nieuwe stand van zaken zou moeten trekken, laten we in het midden; zeker is, dat de „Echo de Paris", welke zeer nauwe relaties met de hoogste militaire kringen onderhoudt, voortdurend op deze nieuwe verwikkeling, welke bepaalde militaire maatregelen vereist, wijst.

Dan denkt men onwillekeurig ook aan hetgeen zich rond de „conferentie van vijf" afspeelt. Deze aangelegenheid staat op zich natuurlijk geheel los van de Frans-Spaanse relaties, maar zij hangt ten nauwste samen met de plaats, welke Frankrijk, psychologisch en daadwerkelijk, in Europa inneemt.

Enige weken geleden heeft de Engelse Minister Eden reeds medegedeeld, dat alle aan Engeland toegezegde bijstandsverplichtingen in de Middellandse Zee hebben opgehouden. Dit was heel duidelijk met de bedoeling om de weg voor Italië en derhalve ook voor Duitsland te effenen naar de vijf-mogendheden conferentie. En kort daarop kwam de mededeling van Italië en Duitsland, dat zij aan de nieuwe Locarno-conferentie zouden deelnemen.

Intussen is Duitsland overgegaan tot uitbreiding van zijn dienstplicht en leger, wat begrijpelijk in Frankrijk veel stof opjaagde, maar wat in Engeland zeer welwillend en goedkeurend is ontvangen.

Uit dit alles blijkt wel de wil van Engeland om Italië en Duitsland in zijn kring te stellen.

Dit betekent nog geen isolement van Frankrijk, maar groot is het verschil toch niet meer. Het betekent echter wel, zij het wederom indirect, dat de politieke invloed van Moskou in Europa verzwakt wordt. En waar het communisme moet beschouwd worden als het grootste en dreigendste gevaar voor dit werelddeel, zien wij hierin bij alle somberte ten minste één lichtpunt.

Een goed verstaander... enzovoorts. Jammer dat de meeste redenaars juist dat nodige „halve-woord" niet uitspreken.

Het is niet alles goud, wat er blinkt. Het kan ook schoensmeer wezen.

H. M. DE KONINGIN EN PRINSES JULIANA OP VACANTIE. — Boven: De aankomst van H. M. en H. K. H. op het station te Straatsburg, waar zij werden ontvangen door een vertegenwoordiger van de prefect van het departement en door de stedelijke autoriteiten. Midden: de vorstelijke personen arriveren aan het Grand Hotel te Hohwald en worden o.m. ontvangen door de directeur van het hotel. Onder: de Koningin op een eerste wandeling door het dorp.

BUITENLAND.

WIJSGERIGE POPPENKASTERIJ IN DUITSLAND.

De amateur-filosoof von Schirach over God en Duitsland.

De Rijksjeugdleider Baldur von Schirach heeft, zo meldt de Handelsblad-Timesdienst, in een rede in een Hitler jeugdkamp als antwoord op een verwijt dat zijn organisatie „godloos" was, verklaard: „**Men kan niet een goed Duitser zijn en tegelijkertijd atheïst, maar een** geloof aan de eeuwigheid van Duitsland is tegelijkertijd 'n geloof aan de eeuwigheid van God. Voor ons is het dienen van Duitsland het dienen van God. Indien wij handelen als ware Duitsers, handelen wij volgens de wetten van God. Wie Hitler dient, dient Duitsland, en wie Duitsland dient, dient God."

In een officiële verklaring van de partij van vandaag wordt met zoveel woorden gezegd dat „de gehele opvoeding van de Duitse jeugd buiten school berust bij den Rijksjeugdleider."

En waar deze „Rijksjeugdleider" Baldur von Schirach is, is de Duitse jeugd die door hem moet worden opgevoed wel te beklagen.

1½ MILLIOEN HONGAARSE WESPEN MET DE K. L. M. DE LUCHT IN.

Op weg naar Canada.

De K. L. M. schrijft: Anderhalf millioen Hongaarse wespen zijn de lucht ingegaan. Toch zal Hongarije hierdoor geen bezoeking noch een bezoek van wespen-zwermen te dulden krijgen, slechts Canada zal van de wespenplaag kunnen spreken. En alweer niet de mensen, maar coloradokevers en dergelijke insecten, die de oogst in de Noordelijke regionen van Amerika bedreigen.

Het geval wil, dat de wespen niet uit vrije wil ditmaal het luchtruim hebben gekozen. Doch zij verdwenen keurig verpakt in zeven kisten in het vrachtruim van de „Blauwe Donau-express" der K. L. M. Linea recte zijn de diertjes met een der Fokker Douglas-vliegtuigen naar Londen vervoerd, waar zij door een **Oceaanstomer naar Canada zullen vertrekken.**

Deze „doorboekingen" van centraal Europa, via de luchtlijn van de K. L. M. naar Amerika zijn geen zeldzaamheden meer, maar het geval van de gevleugelde wereldreizigers is een feit, waarbij even stilgestaan dient te worden.

De 1½ millioen wespen zijn door 200 arbeiders binnen een maand bijeen gezocht. De latijnse naam van dit soort is Dirrion Sertifer, waarvan prof. dr. K. Morris de waardevolle eigenschappen van insectenverdelging na heeft gegaan, toen hij werd uitgezonden, door het Imperial Institut of Entimology, naar Hongarije.

In Canada zal de Hongaarse zending terstond worden vrijgelaten. Tijdens het vervoer bevinden de wespen zich nog in Cocon.

NEDERLAND.

„OSSERVATORE" CONTRA DE DE HAAGSE POST."

Een vals getuigenis.

De „Osservatore Romano" maakt enige opmerkingen naar aanleiding van een beschouwing van Diplomaticus in de Haagse Post van 18 Juli j.l., die durft beweren, dat het Vaticaan, evenals het in 1934 op verlangen van Italië invloed heeft uitgeoefend op de uitschakeling van de socialisten in Oostenrijk, thans „hoezeer ons dit ook moge verbazen" te Weenen het sluiten van de Duits-Oostenrijkse accoorden heeft begunstigd.

Erop wijzend, dat de toestand, waarin de Kerk en de katholieken in Duitsland zich bevinden, eerder een reden zou moeten zijn, om dergelijke overeenkomsten tegen te werken, schrijft de Haagse Post dan verder, dat de Kerk in Duitsland niet alleen geestelijke doch ook economische belangen heeft te verdedigen. Aan de bekommernis van de geeestelijke herders paart zich de bezorgdheid van de „thesauriers der H. Roomse Kerk", welke laatste hun veertig millioen bevroren marken vlot moeten maken.

De „Osservatore" merkt naar aanleiding hiervan op, dat haar lezers zich wel zullen herinneren, dat deze veertig millioen mark volgens de „Information" en de „Oeuvre" reeds voor vrachtauto's van de Italiaanse expeditie in Abessynië zijn aangewend.

Wij achten het overbodig, aldus het Vaticaanse orgaan, onze tegenspraken van toen nog eens te herhalen, die zeker niet beter hadden kunnen worden bekrachtigd.

Voor elke rechtbank, ook voor die van de publieke opinie, worden valse getuigenissen gebrandmerkt door hun onderlinge contradictie en die is meer dan voldoende, om ons te verzekeren, dat ook de beweerde interventie van het Vaticaan tegen de socialisten twee jaar geleden in Weenen, toe te schrijven is aan dezelfde kwade trouw, aan hetzelfde sectarisme.

Voor Hollands sprekende katholieken. De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:
's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (**kindermis**). 8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:
's Zondags:
H.H. Missen om 3¾. 7 (**kindermis**) 8½
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:
's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek).
Biechthoren — Zaterdag 4—6 uur.

Parochiekerk San Mateo:
's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis, 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

DE NOODTOESTAND VAN HET SPOORWEGBEDRIJF.

Een hopeloze toestand.

Thans is verschenen het jaarverslag van de Ned. Spoorwegen over 1935, dat wel in mineur toon is gesteld.

De ontvangsten der Spoorwegen daalden ook nu weer, terwijl de daling der uitgaven daarmee geen gelijke tred kon houden.

De voltooiing van het Julianakanaal in Limburg heeft een belangrijk deel van het kolenvervoer aan de Spoorwegen onttrokken en het nadelig saldo aanzienlijk vergroot.

Daardoor werden door de Spoorwegen alleen 4 millioen minder ontvangen.

De Staat betaalt nu rente en aflossing van het Kanaal en het grotere tekort van de Spoorwegen.

Ook als straks het Twente-Rijnkanaal gereed komt zal het spoorwegtekort weer aanzienlijk stijgen.

De spoorwegopbrengsten bedroegen in 1935 11¼ millioen minder dan in 1934.

Door het stopzetten van niet rendabele lijnen werd in 1935 3 ton bezuinigd.

Dank zij een belangrijke loonsverlaging en verdere bezuiniging op de exploitatie bedroegen de uitgaven in 1935 8¾ millioen minder dan in 1934.

De lengte van het totale afgelegde aantal K.M. in 1935 bedroeg 3.484.024 K.M. of 91.793 K.M., minder dan in 1934.

De opbrengst van het reizigersvervoer en bagage liep terug van 57.9 millioen gulden tot 54.5 millioen of met ƒ 3.427.000 wat neerkomt op 5.91% tegen 6.3% in 1934.

Het goederenvervoer daalde van 49 millioen tot 41.2 millioen of in totaal met ƒ 7.734.000 of 15.77% tegen 10.78% in 1934.

De totale loonuitgaven bedroegen ƒ 63.355.000 tegen ƒ 69.482.000 in 1934 of ƒ 6.127.000 minder.

Het nadelig saldo over 1935 bedroeg ƒ 32.732.342.33.

Om tot een winstsaldo te komen voor een 4% uitkering aan aandeelhouders moest door de Staat bijgepast worden voor de S.S. 18 millioen en voor de H. S. M. 22½ millioen.

De bijbetalingen door de Staat zijn echter definitief bepaald op ƒ 13.178.000 voor de S. S. en ƒ 16.473.000 voor de H. S. M.

De personeelsuitgaven bedroegen 74.26 proc. der totale exploitatiekosten en bedragen in totaal ƒ 70.815.000.

CURAÇAO.

C.V.B.-Nieuws.

De C.V.B. deelt ons mede, dat de voetbalclub Jong Holland 1 morgen des namiddags om half vijf, op Mundo Nobo een wedstrijd zal spelen tegen de Portugezen.

Verder bericht de C.V.B., dat de wedstrijd Asiento 1 — Transvaal 1 om de Wilhelminabeker om 4 uur aanvangt en

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Tussen Engeland en Egypte is een overeenkomst gesloten, waarbij de militaire bezetting uit het land wordt weggenomen: alleen in de Kanaal-zone zal een militaire bezetting blijven.

Zoals verwacht was, zijn in Duitsland na de Olympiade de vervolgingen tegen de Katholieken weer opnieuw begonnen. Dezer dagen zijn 26 vooraanstaande katholieke leiders gearresteerd. Men geeft als reden, dat zij verdacht zijn van communisme.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

Gouverneur Generaal Tjarda is op 26 Aug. met zijn gezin naar Genua vertrokken. Zij werden uitgeleide gedaan door minister Colijn en vele anderen.

De G.G. wordt door zijn echtgenote en dochter naar Indië vergezeld

Vier goed bekend staande Nederlanders P. E. Peters, G. H. de Heer, E. van Lith en H. Harrebomee zijn uit Duitsland uitgewezen.

De regeringspers meldt dienaangaande, dat kortgeleden vier Duitsers, die in de Limburgse mijnen werkzaam waren, uitgewezen werden. Door de Duitse ambassade zijn bij de Minister van Buitenlandse Zaken stappen gedaan om het uitwijsbesluit op te schorten. Hier zou wellicht ook reden voor geweest zijn, indien echter niet eerst van Duitse zijde tegenover een ambtenaar van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de bedreiging was geuit, dat indien aan het Duitse verzoek niet voldaan werd, vier willekeurige Nederlanders uit Duitsland gewezen zouden worden.

De Nederlandse regering verklaarde zich niet bereid om onder bedreiging onderhandelingen te voeren, waarna bovengenoemde Duitsers uit Nederland gewezen werden en in de uitwijzing van de Nederlanders is nu als een repressaillemaatregel te beschouwen. Dit is ook als zodanig aan de betrokken Nederlanders ter kennis gebracht.

De regering heeft de Nederlandse gezant te Berlijn opgedragen te protesteren en op intrekking aan te dringen. Het bestuur van de Nederlandse Vereniging te Berlijn „Hollandia" verklaarde na een onderhoud met de „Polizeipresident", dat zij de indruk gekregen had dat het uitwijsbesluit niet onherroepelijk was.

In de Kamer verklaarde de Minister-President, dr. H. Colijn, dat de regering had besloten tot de aankoop van 2 torpedojagers en 4 onderzeëers. De Premier voegde er aan toe dat de regering de luchtvloot zal versterken met 39 bombardementsvliegtuigen welke bestemd zullen zijn voor Oost-Indië. Ook zullen na de reeds bestelde 6 Dorniervliegboten nog 30 jachtvliegtuigen worden besteld.

De regering diende een wetsontwerp in tot het verkrijgen van credieten voor uitbreiding van de Indische weermacht. Deze zal, indien de gevraagde credieten verstrekt worden, met 2 torpedobootjagers, vier onderzeeboten, een aantal bommenwerpers en dertig zeeverkenners versterkt worden.

Volgens de gepubliceerde weekstaat van de Nederlandse bank is de goudvoorraad met 8.6 millioen gulden toegenomen.

Grote ontsteltenis werd in Noord Holland veroorzaakt toen bekend werd, dat de bekende oude bank van de Wed. Lakeman en Zoon te Enkhuizen haar loketten gesloten had.

De directie van de Holland-Amerika lijn deelt mede dat het zusterschip van de Statendam, dat thans op stapel staat bij de Rotterdamse Droogdokmaatschappij, de naam zal dragen van „Nieuw Amsterdam". Vermoedelijk zal het nieuwe vaartuig in de loop van 1938 gereed komen.

Wederom werd een exportorder voor 30.000 ton haring voor Rusland geboekt. Tesamen met de vorige bestelling wordt dit jaar 40.000 ton haring naar de Sovjetrepubliek geleverd. Na lange tijd heerst weer grote bedrijvigheid in de haring-visserij.

De plaatselijke eendenfokkerij, die door vroegere Zuiderzee vissers te Harderwijk bedreven wordt, beschikt thans reeds over een park van 60.000 eenden. Het bedrijf bloeit volgens de bewoners van Harderwijk. Binnenkort hoopt men in staat te zijn het aantal vogels nog uit te breiden.

De Nederlandse gezant te Rome, de Heer J. A. Patijn, vroeger burgemeester van Den Haag, werd bij K.B. tot Nederlands gezant en gevolmachtigde minister te Brussel benoemd. De Heer Patijn is 26 Aug. op zijn nieuwe standplaats gearriveerd.

Van het internationale schaaktournooi te Nottingham wordt bericht dat de stand na 12 partijen is: Botwinnek en Capablanca leiden met 9 punten, daarna Euwe met 8½ punt.

Een correspondent te New York deelt mede, dat gedurende de maanden Mei, Juni en Juli 206.000 touristen naar Europa overgestoken zijn, dat is 25.000 meer dan in 1935 gedurende dezelfde periode.

De heer Bakkerschut met een Lincoln en de Heer Davids met een Ford, behaalden ieder in hun klasse de eerste prijs gedurende de Alpenrit te Interlaken.

H. M. de Koningin en H.K.H. de Prinses bezochten gisterenmiddag om 2.20 Enschede.

---

niet om half vijf; dit in verband met eventuële verlenging.

De spelers worden verzocht tijdig aanwezig te zijn aangezien de wedstrijd precies om 4 uur zal aanvangen.

Bekendmakingen.

De Predikant bij de Verenigde Protestantse Gemeente van Curaçao C. Milet de Aubin is in activiteit hersteld.

Aan de marktmeester, tevens opzichter van het abattoir op Curaçao J. R. de Wit, is met ingang van de 7de September 1936, om andere redenen dan ziekte, twintig dagen vrijstelling van dienst verleend, met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen en de ambtenaar van de Openbare Gezondheidsdienst R. P. Miedema, is gedurende de vrijstelling van dienst van de heer De Wit voornemend, belast met de functiën van de marktmeester, tevens opzichter van het abattoir op Curaçao.

K. L. M.

Wij vernamen van de K.L.M. dat er weder twee vluchten naar Coro, Venezuela zullen gemaakt worden en wel één op Maandag op Zaterdag 29 Aug. en 31 Aug. a.s.

Een pracht-gelegenheid om even naar Venezuela over te wippen. De reis duurt nauwelijks 40 minuten.

De agenten verstrekken gaarne verdere inlichtingen.

Het Rode Kruis vrij van port.

Bij beschikking van 27 Aug. 1936 heeft Z. Exc. Gouv. Wouters aan het dagelijks Bestuur van de afdeling Curaçao van het Nederl. Rode Kruis de gunst verleend om dienststukken portvrij te verzenden onder voorwaarde dat de linkerzijde van het adres een gedrukte aanwijziging vertoont dat het stuk komt van de afdeling Curaçao van het Nederl. Rode Kruis en dat op de linkerbovenzijde van het stuk de aanwijzing „Dienst" voorkomt, benevens aanwijzing dat het verzonden is door een lid van het dagelijks bestuur van de afdeling.

Een bijzonder blijk van de hulp en steun welke onze afdeling van het Gouvernement geniet.

De Compania Anonima Tabacalera op 31 Augustus.

Van de Heer Leopoldo Camarena, agent van de Compania Tabacalera de Santiago de los Caballeros, Rep. San Domingo, ontvingen wij een feestelijk in de nationale en Dominicaanse kleuren gedrukt program van de uitzending welke op 31 Augustus ter ere van H.M. de Koningin zal gegeven worden door het station H. I. Z. van Ciudad Trujillo San Domingo (6310) Kilocycles.

De zending zal plaats hebben 3.40—4.40 p. m. E. S. T.

We laten hier het programma volgen:

PROGRAMMA:

1. Himno Holandes ... ", Vals. Eddie Sharratee
2. „Old Fashion Garden ... J. J. Dedicado al Exmo. Señor G. ... Wouters, Gobernador de Curaçao, y demas autoridades civiles y militares.
3. „Serenata de los Angeles", Toricelli. Dedicada al respetable Clero de Curaçao, Aruba y Bonaire.
4. „Amorosa", Bolero, Salvador Sturla.
5. „India soberbia", Bolero, Juan Lockward. Dedicado a la Prensa de Curaçao.
6. „Huellas Profundas", Bolero, Fredi Coronado. Dedicado a todos los señores clientes y amigos del señor L. Camarena.
7. „Ya se fué", Danzonete, A. Valdespi.
8. „Serenata en la" Julio Alberto Hernandez. Dedicada a las sociedades culturales de Curaçao, Aruba y Bonaire.
9. „Si fueras tu", Bolero, Luis Rivera.
10. „Papa Vincent", Merengue, Cristian Bayard. Dedicado al Sr. Ramon N. Gonzales Consul de la Republica Dominicana en Curaçao.
11. „Azul", Bolero, Salvador Sturla. Dedicado al Sr. S. N. Ecury, subagente en Aruba de los Cigarillos „La Fama" y „Cremas".
12. „Chaflin", Merengue, Popular.
13. „Si me Quieres", Merengue, Pedro Gomez. Dedicado a los señores Consumidores de Cigarillos „La Fama".
14. „A beautiful lady in blue", Vals, Fred Coots. Dedicado a los señores consumidores de Cigarrillos „Cremas".
15. „Las Golondrinas, Tema de la Orquesta de la Estación H. I. Z.

Dicky in Roxy.

Onder auspiciën van de Cur. Kunstkring werd Donderdagavond in Roxy voor een goed bezette zaal „Dicky" opgevoerd, wat enkele weken geleden zoveel succes had op de Isla.

Z. Exc. Gouverneur Wouters en dochter waren aanwezig.

De Voorzitter van de Cur. Kunstkring Mr. G. Gronemeyer opende met een woord van welkom aan allen: van hulde voor het streven van de spelers van Emmastad en van propaganda voor de Cur. Kunstkring.

Het stuk sloeg in en gaf werkelijk een genotvolle avond. Een groot applaus en verschillende bloemstukken van de dames beloonden de spelers.

Hoofd Will. de Zwijgerschool.

In het Santorium overleed de Hr. J. Bijlo, hoofd van de Willem de Zwijgerschool.

De Heer Bijlo was nog geen twee jaar aan deze school verbonden. Hij was gepensioneerd onderwijzer van Nederl. Indië.

Onze condoléance aan familie.

WEDSTRIJDEN.

Maandag a.s. 's namiddags 3 uur harddraverij voor **paarden** te houden op de Gouverneur van Slobbeweg, tussen de nieuwe brug over het Rifwater en het gebouw van de Ver. O. & O.

Aanmelding voor deelname bij de Heer Dick Capriles, Prinsenstraat 82.

Voetbalwedstrijd.

Terrein Mundo Nobo: **aanvang** 's namiddags **4 uur** (niet 4.30, zoals aanvankelijk werd bekend gemaakt.-

Veldloop: Aanvang 4.30; gedurende de Pauze van de voetbalwedstrijd.

LAATSTE BERICHTEN UIT SPANJE.

Uit de laatste berichten blijkt weer hoe Moskou en Frankrijk toch blijven werken in Spanje.

De sovjet-ambassadeur Rosenberg is in Madrid aangekomen en in N. Spanje werden de nationalisten beschoten door vliegmachines boven Frans grondgebied. Toen de nationalistische vliegtuigen deze achtervolgden vlogen zij verder Frankrijk in, zonder dat de Franse grenswacht ze beschoot.

Met welk een wreedheid de krijg gevoerd wordt, blijkt uit een verklaring van de Nationalisten, dat als represaille voor het doden van ieder familielid der rebellen (een laatste bericht spreekt van 1200 leden der Spaanse aristocratie die in de laatste week zijn gefusileerd te Madrid) 5 familieleden van de regeringsgetrouwen zullen gefusileerd worden.

Door de regeringsvliegtuigen is een Rode Kruis hospitaal te Jaca gebombardeerd. Bij herhaling zullen door de nationalisten alle regeringsgewonden gefusileerd worden.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen bezocht worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 28 Aug. tot 3 Sept.

Roxy.

Lentelied.
Escape from Devils Island.
Little Minister.

Cinelandia.

Captain Blood.
Hop along Cassidy.
Fugitive Sheriff.
Silver Streak.
Car 99.
Chu Chin Chow.
Milky way.
Showboat.
Here comes the Band.
I was a Spy.
Captain Blood.

Hollywood.

For the Service.
Escape from Devils Island.
Iron Duke.

B. Onderstaande Films bevatten gedeelten die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Hollywood.

I live my life.

Roxy.

Orchids to you.
20 Million Sweethearts.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

R. K. PADVINDERS.

Beste jongens,

Je zorgt natuurlijk allemaal op tijd present te zijn bij de aubade van a.s. Maandag. Uiterlijk kwart over zeven op school aanwezig, dan komt de rest wel in orde.

Maandag 31 Aug. om 5 uur TROEPBIJEENKOMST. Weer allen present. Nogmaals besprekingen over het kamp. Breng dan je hele uitrusting mee. Op de inspectie zal blijken wat er nog ontbreekt en desnoods kunnen we dan Dinsdag nog ervoor zorgen. Wat er verder op die bijeenkomst zoal gaande zal zijn dat moet deze keer een geheim blijven.

Dinsdagmorgen om 9 uur. Nogmaals allen present. Uitrusting per persoon, per patrouille, van de troep. Het ontbrekende aangevuld en ingepakt. Om 10 uur gaat de eerste bagage naar het kamp van Dijs...

Vrijwilligers die Dinsdagmorgen tochten willen maken naar Soto en mij willen helpen, worden verzocht Maandagmorgen na de aubade hun namen te komen opgegeven in het Troephuis.

Zijn de 6 koks voorzien van een voorschoot en muts?

Bidden we Maandag eens een extra Weesgegroetje voor onze geëerbiedigde Koningin. Zorg dat je ook in dit opzicht een echte Katholieke Verkenner bent.

Tabee.
Hopman.

Als liefde begint te onderwijzen, krijgt ze heel gauw vacantie.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

PROGRAMMA VAN DE WILHELMINABEKER.

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

9 Augustus 1936:

Jong Holland 1 — S.U.B.T. 1	1—0
Asiento 1 — Hercules 1	1—0

16 Augustus 1936:

Transvaal 1 — Scherpenheuvel 1	2—0
R.C.C. 1 — Volharding 1	1—0

SEMI—FINALE:

28 Augustus 1936:

Transvaal 1 — Jong Holland 1	2—1
Asiento 1 — R.C.C. 1	0—0

Door straf-schoppen door Asiento gewonnen.

EINDWEDSTRIJD:

31 Augustus 1936:

MUNDO NOBO

Aanvang 4 uur.

Transvaal 1—Asiento 1

(H. Elfrink)

Ingeschreven als werkende leden van Atletico: C. Vos, L. Sambo en A. Matheo.
Afgeschreven als lid van Transvaal: A. Honkoop.

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

A-klasse	B-klasse
MUNDO NOBO:	
6 Sep. Oefening Bondselftallen (O. Suares)	6 Sep. S.U.B.T. 2 — Feijenoord (W. Visser)
13 „ S.U.B.T. 1 — Volharding 1 (F. Kranenburg)	13 „ R.C.C. 2 — Hercules 2 (V. B. Manuel)
20 „ Jong Hollang 1 — R.C.C. 1 (H. Elfrink)	20 „ S.U.B.T. 2 — Atletico (B. L. Dijk).
27 „ R.C.C. 1 — Scherpenh. 1 (F. Kranenburg)	27 „ Hercules 2 — P.S.V. (E. R. Jansen)
RIO CANARIO.	
	6 Sep. Asiento 2 — P.S.V. * (H. Koeiman)
	6 „ R.C.C. 2 — Atletico (F. van Kesteren)
13 Sep. Asiento 1 — Jong Holland 1 (F. van Kesteren)	13 „ D.D.V.O. — Feijenoord (A. da Costa Gomez)
	20 „ Volharding 2 — Transvaal 2 (A. D. Joens)
27 „ Asiento 1 — Volharding 1 (H. Koeiman)	27 „ Jong Holland 2 Be Quick (H. A. Nevel)
SCHERPENHEUVEL.	
	6 Sep. J. Holland 2 — Hercules 2 * (Chr. Wix)
	6 „ Transvaal 2 — Be Quick (E.R. Jansen)
	13 „ Scherpenh. 2 — P.S.V. * (H. A. Nevel)
20 Sep. Scherpenh. 1 — Hercules 1 (A. Jesurun)	
	27 „ Atletico — Feijenoord * (D. Ramos)

De B-klasse wedstrijden, aangegeven met *, beginnen om half vijf.

De Vereningen worden er aan herinnerd dat de elftalopgave over de maand September uiterlijk op Dinsdag 1 September bij de 2de Secretaris moeten worden ingezonden.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

DE NEDERLANDSE PADVINDERS VERENIGING.

AFDELING S A B A.
Groep I.

Oranje dassen.

Spoorteken:
Een Padvinder is een vriend voor allen en een broeder voor elk ander Padvinder;

Artikel 4 van de Padvinderswet.

Tracht dit waar te maken broers, ten opzichte van elk ander Padvinder die je in je leven ontmoet.

De broederschap moet je betonen, al behoort die Padvinder tot een heel andere stand dan jij, al heeft hij ook een heel andere kleur. Al behoren zijne Ouders en hij ook tot een heel andere religie. Bedenk dat hij dezelfde idealen nastreeft, dezelfde wet en belofte als jij opvolgt en heeft afgelegd.

Denk er om dat die broederschap begint in het huis.

Maandprogramma voor de maand September.

TROEP-BIJEENKOMSTEN:

Dinsdag, 2 September op St. John's verzamelen op de bekende tijd.

3e en 2e klasse training en beginselen van Seinen.

Bericht-estaffette en enige troepspelen.

Ere-raad van 6.30 tot 7.30 uur voor Patrouilleleiders.

Zaterdag, 6 September: Om half vijf bij het clubhuis St. Johns.

Eerste-Hulp-lessen en daarmede gepaard gaande oefening.

Dinsdag, 8 September. Om half vijf op St. Johns verzamelen.

Bespreking en regeling der dagtocht voor Zaterdag naar de Well-Bay. Training voor 3e en 2e klasse.

Training voor de Propaganda-avond.

Verhaal uit het leven van de Curaçaose Padvinders '30 — '32.

Dagtocht naar de Well-Bay.

Zaterdag, 12 September: Om 7 uur 's morgens verzamelen bij het huis van de Hopman in de Bottom.

Elke patrouille zorgt voor Proviand en Watervervoer (Zwempak mede)

Oefening: Het ontmaskerd Complot. Allerlaatst thuis om 9 uur n.m.

Dinsdag, 15 September: Om half vijf op St. Johns verzamelen.

Einde der punten-wedstrijd. Begin der nieuwe wedstrijd.

Training 3e en 2e klasse en training voor Propaganda-avond.

Zondag, 20 September. Om 2 uur op St. Johns verzamelen.

Kamppraatje en training in Padvinders-activiteiten.

Oefening in spoorzoeken.

Dinsdag, 22 September. Om half vijf bij het clubhuis op St. Johns.

Training in klasse-eisen en seinoefening.

Elke patrouille zorgt er voor de vlaggen mede te nemen.

Zaterdag, 26 September. Om 3 uur op St. Johns verzamelen.

Grote spoorzoek-oefening met dasseroof.

Dinsdag, 29 September. Verzamelen op de bekende tijd op St. Johns.

Training voor propaganda-avond en instructie kamperen.

Zweedse gymnastiek en 1e hulp-oefening.

Troepraad: van 6.30 tot 7.30 uur voor P.L.'s en A.P.L.'s.

Zondag, 20 September: Kerkgang groepsgewijze in uniform.

Niet verplicht in uniform voor misdienaars.

Doe je best en weest
GOED PADVINDER.

Met linker handdruk van je
Hopman

Satire en Humor.

Onderwijs.

„Wanneer werd Rome gebouwd?" vraagt de meester.

„'s Nachts," antwoordt Karel zonder aarzelen.

„Hoe kom je daar toch bij zo iets te zeggen?"

„U zei toch zelf, meester, dat Rome niet op een dag gebouwd was".

Volgens gewoonte.

Tommy: „De tandarts heeft mijn pappie twee rijen geheel nieuwe tanden gegeven."

Jantje: „Is het echt? En wat doen ze nu met de oude tanden?"

Tommy (die het klappen van de zweep kent): „O, die worden natuurlijk vemaakt voor mij."

In het restaurant.

„Meneer, een kleinigheidje alstublieft voor de arme zoon van een blinde vader."

„Waar is je vader?"

„Die staat buiten te kijken, of er geen agent aan komt..."

Een ongewenst gevoel.

Autohandelaar: „U zult eens zien, mijnheer, in deze auto voelt u zich direct thuis."

Pantoffelheld: „Zo. Nou, laat me dan maar liever een ander zien."

Brutaal.

Een klein jongen, wiens oom Kamerlid was, mocht met deze mee, om het gebouw van de Kamer te bezoeken. Hij moest het naadje van de kous weten en vroeg ten slotte of de volksvertegenwoordigers hun honorarium vooruit betaald kregen. Op het bevestigend antwoord knikte hij begrijepend en zei: „Ja, net als met de gasmeter, eerst de munt erin en dan pas gas.'

De geest is gewillig

„Ik wou, dat ik het geld maar had voor een vermageringskuur! Al drie keer heb ik 't bij elkaar gehad, maar alle drie de keren ben ik er 'ns fijn van gaan eten."

„Beste man, geeft U me toch een aalmoes — ik bezit niets op de wereld dan deze geladen revolver!"

GEMENGD NIEUWS.

REUZENKIKKERS.

Van Zuid-Amerika naar de boorden van de Geul verhuisd.

Men schrijft aan de N. R. Crt." uit Maastricht:

Wie met de stoomtram van hier naar Vaals reist, ziet vóór Gulpen van het viaduct in het Geuldal neer op de vijvers van de Nederlandse heidemaatschappij. Daarin worden verscheidene vissoorten geteeld: millioenen jonge vissen hebben uit deze vijvers hun weg naar onze binnenwateren gevonden.

In één van deze vijvers wordt sedert het vorige jaar een voor ons land nieuw waterdier gehouden: een reuzenkikker, de Rana Catesbeana of Bulldog-kikker, afkomstig uit Amerika en waarvan door bemiddeling van de heer Wertheim uit Hilversum, 87 stuks als jonge larven ontvangen en in deze vijver uitgezet werden. Ze zijn sedert uitgegroeid tot kikkers van een voor onze begrippen ongekende omvang. Het merkwaardige is, dat ze als larven alleen dood, maar eenmaal kikker geworden, uitsluitend levend voedsel tot zich nemen.

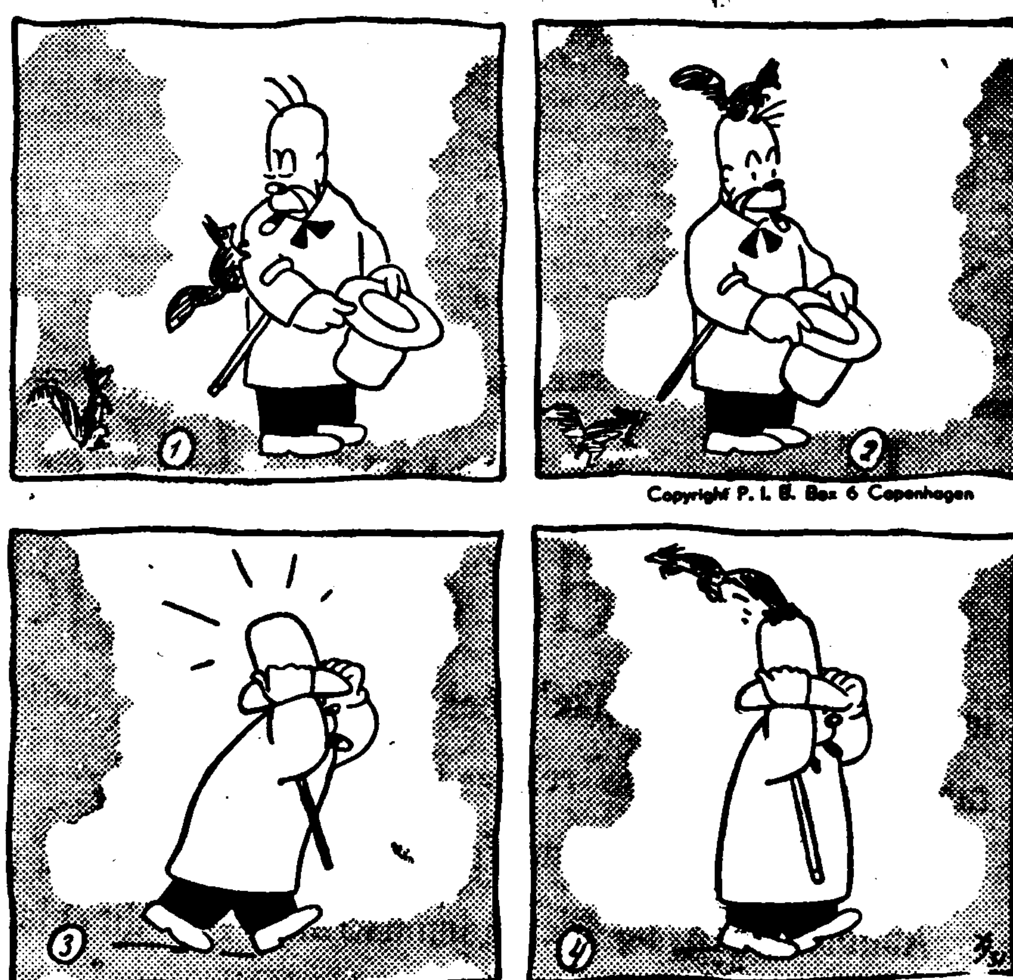
Men heeft om de vijver een houten omwalling gemaakt, om het ontsnappen van de kikkers te beletten. Teneinde aan hun vraatzucht te voldoen, heeft men behalve goudvissen en goudwinden, reeds een 2500 jonge karpers en forellen in de vijver losgelaten. In de natuurstaat verorberen deze reuzenkikkers ook hun gewone soortgenoten. Men heeft enkele electrische lampen met een sterkte van 300 kaars aan één der oevers over de vijver gehangen. Daarom verzamelen zich 's avonds de kikkers en vangen dan alle insecten, die zich, door het licht aangetrokken, in de nabijheid van het water wagen. Het merkwaardige is, dat de reuzenkikkers daarbij hun vaste plaats innemen en deze hardnekkig tegen soortgenoten verdedigen, welke een betere plaats wensen. Zo heeft een door zijn kleinere afmetingen herkenbare reuzenkikker, die blijkbaar in de stalles zit, tot op heden zijn bevoorrechte plaats weten te behouden , zij het ook na hardnekkige vechtpartijen. Op zonnige dagen ziet men de kikkers uitgestrekt op wat ruigte boven het water van de vijver liggen en kan men vaststellen, welke behoorlijke knapen het inmiddels geworden zijn.

Geheel volwassen wegen deze kikkers ongeveer één kilo; die te Gulpen, welke nu 1½ jaar zijn, wegen ruim een half pond. De grootste zijn nu van kop tot en met de uitgestrekte poten ruim 30 c.M. Volwassen bereiken ze de lengte van een konijn. De kleur is bruin achter en groen vóór. De ogen staan wijd uit de kop.

Men zal zich afvragen, wat de bedoeling is van deze fokkerij? In de eerste plaats deze dieren te vermenigvuldigen, (men verwacht er volgend jaar de eerste eieren van) en dan hen los te laten in de openbare wateren van ons land. De dieren zijn n.l. zeer nuttig. Bovendien zullen de kikkerbilletjes, evenals in Frankrijk en de Ver. Staten wel liefhebbers vinden. Het vel wordt gebruikt voor het vervaardigen van damestasjes en de rest van het dier levert de grondstof voor een zeer fijne lijmsoort. Zo gaat van de reuzenkikker niets verloren. In Zuid-Amerika en Japan wordt hij dan ook reeds veel gekweekt.

De vraag is natuurlijk, hoe de reuzenkikker zich in onze sloten en wateren zal gedragen? Daarbij denkt men niet in de laatste plaats aan de muziek, die hij maakt en die wel een uur ver gehoord wordt.

Overigens is de reuzenkikker een zeer schuw dier, dat bij voorkeur zijn kop in de modder steekt.

ADAMSON VANGT EEN EEKHOORN.

Aankomst en vertrek der schepen van 1 — 5 September 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Ingrid Horn	1	Hamburg	1	Cartagena
El Libertador	2	Maracaibo, Aruba	2	La Guaira
Flora	2	New York, P.au Prince, La Guaira, P. Cabello,	2	Aruba, Maracaibo
Presidente Gomez	3	H'burg via Kingston	-	Curaçao
Feodosia	3	Hamburg	3	Pto. Barrios
Cordillera	3	Hamburg	3	Pto. Limon
Flandre	3	Cristobal	3	Le Havre
El Libertador	4	La Guaira	4	Aruba, Maracaibo
Astrea	4	Maracaibo	4	P. Cabello, New York
Presidente Gomez	-	Curaçao	5	Hamburg via Kingston
Baarn	5	H'burg, A'dam, L'pool	5	Cristobal, Costa del Pac.